

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an 500 Lei Parohiile cl. II. și particulari . . . 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . 300 Lei</p>	<p style="text-align: center;">APARE DUMINECA</p> <hr/> <p style="text-align: center;">MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>DUPĂ TARIFUL STABILIT DE CONSILIUL EPARHIAL.</p> <p style="text-align: center;">◀□▶</p>
---	--	---

Rugăciunea în biserică.

Tinuta la rugăciune.

În cea mai apropiată Duminică, Tânărul — în a cărui concepție de viață, în articolul precedent, am exemplificat atitudinea față de cele sfinte a celor ce-și zic creștini — a plecat la biserică din satul său, nădăduind că aici se va putea ruga în liniște lui Dumnezeu. În vreme ce el sta neclintit și urmărea cu atenție încordată sf. Liturghie, îndărătul lui aude borbosind niște oameni. La început i se părea că ei îngână mai tare rugăciuni sfinte. Ascultând mai bine, el este martorul unor discuții, care numai în biserică nu pot avea loc. Toate întâmplările mai de seamă de peste săptămână din comună, chestiuni mărunte, senzațiile zilei, au preocupat pe vreo câțiva din jurul său: „Nu te-am văzut de multă vreme, pe unde ai umblat?“ „Ce-ți face soția și copiii?“ „Am auzit că Ion al lui Dumitru a căzut din carul cu fân“. „Ai vândut vițelul, dar mieii...?“ — și alte asemenea întrebări curgeau cu nemiluita.

Ca să se poată ruga în liniște, făcu câțiva pași îndărăt, postându-se în fața femeilor, socotind că ele vor avea o atitudine mai cuvințioasă în Casa Domnului. Și aici avu însă mâhnirea să audă cam aceleași dialoguri, dar pe plan feminin. Chestiuni de bucătărie, de piață, de modă, erau discutate pe larg: „Ai auzit că Ana lui Ionescu a divorțat de Dumitru Văcărescu?“ „De unde ți-ai cumpărat cârpa asta așa frumoasă?“ „Mergem de seară la bal?“ etc. Iată, deci, — cugeta Tânărul nostru, — cum unii din creștinii noștri vin cu trupul în Biserica Mântuitorului, dar cu sufletul lor slujesc lui Baal..., ca și Ahav și Izebela, de pe vremea profetului Ilie.

Scârbit de cele văzute și auzite, Tânărul se întoarce acasă, și, deschizând Noul Testament, citește locul unde Mântuitorul a alungat cu biciul din biserică pe toți cei ce, ca unii din creștinii noștri, vindeau și cumpărau în biserică, și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei, și le-a zis: „Scris este: „Casa mea, casă de rugăciune se va chema, iar voi ați făcut-o peșteră de tâlhari“ [Matei, 21, 12—13].

Văzând că în casa în care s'a născut și în biserică în care a fost botezat nu găsește acea atmosferă prielnică meditației și rugăciunii, acel duh îmbietor spre cele înalte, s'a hotărât să plece în lume, pentru a găsi loc de odihnă sufletească.

Iși ia ca tovarăș de călătorie un *toiag*, la care atârnă câțiva *clopoței*, o straiță și puțini bani, și pleacă de acasă îmbrăcat ca un simplu cerșetor.

Cu oricine se întâlnea, vorbea despre Domnul Iisus și despre dorința Lui ca „toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vie“. Ca un apostol grăia despre întoarcerea la sărăcia și viața apostolică, la viața adevărat creștinească, la care se poate ajunge numai prin rugăciune și post, așa cum el a fost rânduit de Biserica cea adevărată ortodoxă.

Mulți îl considerau nebun, — el însă era, ca și ap. Pavel, *nebun pentru Hristos*, socotind că „neburnia lui Dumnezeu este mai înțeleaptă decât oamenii, și slăbiciunea lui Dumnezeu este mai tare decât oamenii“, știind totodată că „cele nebune ale lumii le-a ales Dumnezeu ca să rușineze pe cei înțelepți, și cele slabe ale lumii le-a ales Dumnezeu ca să rușineze pe cele tari“ [I Cor., 1, 25—27].

Nu-l interesa judecata lumii, căci el nu urmărea să placă oamenilor, știind că „priete-

nia lumii este dușmănie față de Dumnezeu" [Iacov, 4, 4].

În satele și orașele în care poposea în Dumineci și sărbători, prima lui grijă era să se ducă la biserică. Intrând în biserică unită din satul învecinat, oamenii din biserică auzind clopoței atârnați la toiagul său, s'au întors cu toții să vadă pe străinul care turbura liniștea din sf. locaș. Insuși preotul din sf. altar s'a grăbit să se uite la el prin ușile împărătești. Cântăreții din străni la fel.

Atitudinea acestora a făcut o foarte proastă impresie asupra tânărului. „Nici aceștia nu sunt creștini adevărați, căci adevăratul creștin când stă la rugăciune nu vede și nici nu aude nimic din ceea ce se petrece în jurul său. El stă atât de *cufundat* în rugăciune încât rămâne complect *străin* de ceace se petrece în preajma sa. Sufletul său nici nu mai este în corp, ci, pe aripa nevăzută a rugăciunii, el *plutește sus*, sus de tot, în sferile senine ale cerului, sau, cum zice sf. ap. Pavel, sufletul lui este ascuns „cu Hristos în Dumnezeu“ [Col., 3, 3] — cugeta Tânărul.

Îndeosebi l-a scandalizat atitudinea preotului și a celor din străni, cari în toate privințele ar trebui să servească pildă celor din biserică.

Și aici, ca și în biserică din satul natal, a observat că unii dintre bărbați ca și unele femei, pășind pragul bisericii, n'au lepădat *grija cea lumească*. Cuvintele adesea grăbite ale preotului: „*Sus să avem inimile!*“ „Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați“ de sf. Cuminecătură, găsesc ecou numai în puține suflete. Dovadă sunt cei ce *cucăde*, ca și cei ce nu se îndură, nici în momentele cele mai *solemne* ale sf. Liturghii să păstreze o atitudine *demnă*, întrerupând discuțiile adesea foarte aprinse, patrivite pentru cârciumă, nu pentru locașul Domnului.

Și din acest sat a fost nevoit tânărul să plece, pentru că nici aici n'a dat peste *acea oază spirituală*, peste *acel liman*, pe care sufletul său, izbit de furtuna ispitelor și a patimilor, îl căuta cu atâta ardoare.

(Urmează)

Pr. Gh. Cotoșman

Rugăciunea celui smerit străbate norii și nu se odihnește până ce nu-și ajunge ținta, și nu se liniștește până ce Domnul nu-i ia aminte și judecă cu dreptate și dă sentință dreaptă.

Iisus, fiul lui Sirah, 35, 17

Lucrările Adunării Eparhiale

ort. rom. din Kolozsvár-Cluj.

Sub acest titlu ziarul Ardealul, în Nr. 12 din 23 Mai. a. c. aduce unele interesante date din viața fraților noștri din Ardealul de Nord.

Din 58 deputați eparhiali câți are Clujul, numai 10 au fost prezenți, așa că Adunarea eparhială a Clujului nu s'a putut ține. Totuși din rapoartele pregătite, se poate avea o iconă aproximativă a situației. P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan împreună cu trei consilieri, secretarul și șase funcționari a condus eparhia.

Academia teologică a funcționat cu 6 profesori și 52 de studenți. P. S. Sa încă a propus exegeza Noului Test. Academia a funcționat aproape normal. În sesiunea Iunie 1941 au absolvit 4 studenți iar 7 candidați învățători au fost promovați pe cale extraordinară.

Eparhia e împărțită în 8 protopopiate, 184 parohii matere și 42 filii care în 1941 au fost deservite de 125 preoți. La 31 Dec. 1941 Săcuimea avea 6 preoți pentru 55 de parohii.

Mănăstiri sunt 4: Sf. Ilie — Toplița, Sf. Ana — Rohia, Sf. Marie Mică — Piatra Fântânelor și Schitul Sf. Elisabeta dela Șimișna.

Propaganda religioasă nu a stagnat complect. S'au ținut 5 cercuri religioase și trei concerte, dintre cari 2 în catedrala din Cluj, iar unul în Bistrița. Reuniunea femeilor ortodoxe și-a reluat activitatea caritativă.

Demnă de subliniat este grija și interesul P. S. Episcop pentru toți credincioșii săi. Deci drumurile misionare. P. S. Sa a umblat pe drumuri ne mai bătătorite de episcop. Până în Ciubanca, vechi punct de rezistență ortodoxă, cu cele mai vechi clopote (din 1683). În 1941 P. S. Sa a sfințit trei biserici. A hirotonit preoți și a hirotesit protopopi. În lipsă, a hirotonit și preoți cu cvalificație extraordinară.

Treceri religioase dela ortodoxi: 645 suflete; revenite la ortodoxie 69.

Sub jurisdicția Bisericii au funcționat în 1941 Academia teologică și Școala de cântăreți. Școli secundare eparhia nu are (uniții au 2 licee de băieți, 1 de fete și 1 gimnaziu). Au funcționat 117 secții românești la școlile primare pentru cei 20.548 copii obligați la școală. Au avut 252 învățători. Români 157 (62 ort. și 95 gr. cat.). Elevii ort. au cercetat cele 8 școli secundare cu limbă de propunere românească (gr. cat. unite).

Cateheți: 2 în Cluj, unul pentru școlile primare și 1 pentru cele secundare. În parohii au catehizat preoții.

Presă. „Viața Ilustrată“, trei numere. Apoi alte 10 cărți de conținut religios, inclusiv calendarul. Biblioteci sunt două și un muzeu. Biblioteca eparhială (cu 4000 vol.) și cea a Academiei (cu 7000 cărți) au împrumutat cărți și externilor.

Breslași ortodoxi sunt în eparhie 2179 cu 240 ucenici.

Situația economică. Eparhia a susținut Academia teologică și Școala de cântăreți cu internat. Dacă la „fondurile“ vieții duhovnicești am întâlnit pe ici-colea sporuri îmbucurătoare, la capitolul economic n'am întâlnit decât fonduri deficitare.

Un erou al graniței bănățene.

La începutul lui Aprilie al acestui an, când frigul iernei reținea la gura sobei bătrânii, de undeva de pe cuprinsul Țării noastre atât de mult încercate, un ofițer se pregătea să plece departe în regiunile unde frații de sânge luptau contra celor fără de Dumnezeu și fără de omenie.

Emoționantă a fost despărțirea acestui ofițer, fiu al graniței bănățene, de ostașii plutonului ce a instruit și de cari se legase printr'o frățescă dragoste, ce caracterizează numai oamenii superiori.

A plecat din satul unde vremelnice este cantonată unitatea sa, însoțit de dragostea ostașilor, locuitorilor și de gândul bun al ofițerilor.

Fiecare lega de el o speranță. Era mandatarul locului, al Regimentului, în luptele grele din Răsărit și era mai ales expresia vitejiei grănicerești, recunoscută în el nu numai de comandanții săi ierarhici, ci admirată chiar și de superiorii armatei germane aliata.

Ajuns pe front la o unitate cu vânjoși luptători, recrutați din ținuturile călcate odinioară de craiul Avram Iancu, pleacă într'o incursiune de noapte uimind prin actele sale subalternii și bătăgând groaza în inamic.

Dar moartea, care-l pândea ascunsă într'o groapă în chipul unui ciolovec luptător îi trimite un glonț cu pecetea dispariției.

Evacuat din spital în spital, ajunge în Sinaia, unde cu toate îngrijirile date nu i se mai poate ajuta.

Și exact când s'a împlinit o lună dela plecarea lui, sbârânitul telefonului dela comandamentul Regimentului invită telefonistul să ridice receptorul care anunța moartea Subloco-

tenentului erou *Aurel Serafin*, dintr'un Regiment de Gardă din granița bănățeană. La auzul acestei triste vești, ochii Comandantului încep să înoate în lacrimi, exprimând durerea și regretul după sămânța de erou crescută pe plaiurile bănățene și căzută la datorie.

Drapelul de doliu al unității fâlfăie în bătaie de vânt primăvăratec, vestind tuturor trecătorilor o nouă jertfă a unității, adusă pe altarul scumpei noastre patrii.

Dureroasa coincidență a făcut ca ultimul său drum spre locul veșnicei odihne să-l facă prin locurile atât de dragi lui, prin fața Regimentului, a ostașilor, locuitorilor din comuni și împrejurimi tocmai în ziua când tot românismul serba deodată cu Înălțarea celui ce a pățimit pentru a noastră împăcare cu Dumnezeu și ziua Eroilor neamului.

Dangăt prelung de clopot anunță sosirea mașinei ce transportă osemintele distinsului ofițer. Înaintea mașinei ce abia mai putea să înainteze din cauza marelui număr de prieteni, cunoscuți și ostași, mergea duhovnicul său sufletesc protopop maior C. Buracu și un soldat care-i ducea crucea.

În fața monumentului Eroilor un sobor compus din preotul Regimentului și cei din comunele din jur așteaptă să-l primească după datina străbună cu sfântă slujbă creștinească.

Muzica intonează rugăciunea. Hohotele de plâns se împreună cu mirosul smirnei ce se înalță spre albastrul cerului și cu rugăciunile care păreau că sunt un gălgâitor izvor de apă.

Cuvintele comandantului secund al Regimentului Lt.-Col. Mihai Gurgu, rostite cu durere de părinte, usucă lacrimile de pe fețele arse de soare ale ostașilor și mâinile lor bătătorite de muncă se strâng pe lucioasele arme, fiecare făcând în gând legământ sfânt de răz-bunare.

Glasul de tunet al părintelui protopop maior C. Buracu cade peste inimile ascultătorilor ca loviturile de ciocan, indicând fiecare drumul cinstei și onoarei pe care trebuie fără șovăire să mergem mâine; iar la apelul făcut și când s'a strigat numele eroului Subloco-tenent, din mii de piepturi s'a răspuns: „Prezent“.

Sicriul acoperit de cununile și jerbele de flori cu sabia eroului așezată în formă de cruce și în ultimele ectenii, este urcat în mașina ce trebuia să-l ducă în satul natal.

Plecarea se face în sunetul unui marș evocator.

În Almăjul doinelor cu oameni bine credincioși așteaptă o bunică bătrână cu părul

alb, sprijinită în toiagul neputinței, pe nepotul ei drag. Dar acum el nu va mai putea să-i cază la piept sărutându-i mâinile ca altădată și ea va rămâne cu gândul pierdut și nu va înțelege sfârșitul de neînțeles decât atunci când pământul își va deschide tainele spre a-l primi pentru odihnă pe dragul ei...

Această durere consumată în zi sfântă de comemorare a eroilor ei de înălțare a Domnului se va transforma în prilej de cinste pentru părinții cari au știut să-și crească în duhul onoarei copilul în exemplu pentru Regimentul care mereu se va mândri cu astfel de ofițeri și pentru granița bărățeană care-i va slăvi memoria alături de a ilustrații săi luptători.

Petru P. Boeriu

O frumoasă manifestare a Corului Catedral în Recița-montană.

Cu toată vitregia vremurilor pe cari le trăim, și cu toate greutatea de transport, membrii corului catedral din localitate însuflețiți și animați de Prea Sfințitul nostru Stăpân, în ziua de Miercuri 20 Mai a. c. pornesc în misiune la Recița, cel mai important centru muncitoresc din cuprinsul eparhiei. S'a ales acest oraș, ca primul, care să fie vizitat de corul catedral, ce a fost întărit cu noi și valoroase elemente prin strădania Prea Sfințitului nostru Chiriarh, pentru că Prea Sf. Sa poartă o deosebită grijă tuturor muncitorilor pentru cari învățătura Domnului nostru Iisus Hristos își are o deosebită importanță.

Ei sunt aceia cari tocmai pentru că își trăiesc mereu vieața între cele două minuni, „pământ și cer” sunt mereu asaltați de diferiții „profeți” dându-se ucenici desinteresati ai învățătorei Domnului Iisus Hristos, și în fond supt „lupi îmbrăcați în piei de oaie” cari umblă mereu să-i îndepărteze dela adevărata credință strămoșească predicându-le fie în orele libere fie între și în mijlocul lor, diferite alte învățături streine de sufletul lor profund credincios.

Corul compus din circa 70 de persoane, sosește la Recița la ora 3 p. m. fiind întâmpinați la gară de d. Dr. Teodor Arcan, președintele societății „Muncă și Lumină” precum și de membrii societăților corale din Recița, cari fac încuviințarea coriștilor noștri.

În seara acestei zile, în marea sală a teatrului muncitoresc, la ora 9, începe desfășurarea părții prime din programul fixat, desfășurarea concertului religios.

Sala arhiplină, fiind de față peste 1400 de persoane, așteaptă cu nerăbdare frumoasele cântări bisericesti așiate pe programele ce anunțau sosirea corului nostru catedral.

În sală se remarcă prezența a părintelui protopop Dr. Iosif Ieremia cu d-na, Col. Boitan cu d-na, d. primpretor C. Milutinovici cu d-na, d. Axentie Mureșianu, primarul orașului, d. Dr. T. Arcan cu d-na, d. Dr. C. Roșu cu d-na, d. Dr. Belu cu d-na, d. Ing. Roșiu cu d-na, d. Ing. Roescu cu d-na, preotul I. Vida, Gh. Păleanu etc.

Pe scenă corul nostru este întâmpinat de d. Dr. T. Arcan, în numele tuturor cetățenilor din acest oraș. D-nia Sa mai spune că în vremurile derestriște, cantecele noastre naționale și bisericesti au avut o deosebit de mare însemnătate.

Astfel de întruniri, erau singurele prilejuri de manifestare a conștiinței noastre.

Exprimă marea bucurie a publicului din Recița, cari au de astă dată în mijlocul lor, corul Sfintei Episcopii a Caransebeșului, vechea cetate a culturii din acest colț de țară.

Cuvântul de deschidere a fost rostit apoi de C. Sa Părintele secretar Petru Toma care arată că pe lângă misiunea ce o au corurile catedrale de a da răspunsurile liturgice în fie care Duminecă și praznice de peste an, ele mai au și o altă misiune, care este identică cu misiunea slujitorilor sfintelor altare, de a vesti și răspândi cuvântul Domnului la toate neamurile, în toate timpurile și până în cele mai îndepărtate cătune.

Vremurile grele însă din ultimii ani, au zădărnicit îndeplinirea acestei părți din rosturile ce le au corurile catedrale, desigur depe întreg cuprinsul Țării.

Fericita coincidență a făcut ca în Recița să fie un grup de oameni plini de suflet, cari au ușurat deplasarea membrilor corului catedral, în mijlocul acelora prin cari ortodoxismul nostru își trăește marea putere a sufletului românesc.

Arată motivul pentru care în program, alături de cântecele bisericesti se află și cântece și doine naționale, spunând că nu pentru motivul de a fi împes-trițat programul s'a făcut acest lucru, ci e firesc să fie așa, deoarece cântecul născut în tinde de biserică și cel născut din durerea neamului sau cel care cuprinde în versurile lui speranța noastră de mai bine, sunt strâns înfrățite.

Noi știm că neamul nostru a trebuit să sufere multe dureri și nenumărate vicisitudini, dar el n'a disperat nici odată, ba din contră din suferința lui a făcut cântec, din durerea lui, doină neperitoare. Și Biserica noastră strămoșească s'a identificat în totdeauna cu durerile și cu bucuriile acestui neam.

Aducând apoi mulțumiri d-lui Dr. T. Arcan președintele Soc. „Muncă și Lumină” pentru toată munca și oboseala ce a depus-o pentru buna reușită a acestui concert, asemenea și părintelui protopop Dr. Iosif Ieremia, invită publicul să ia parte și mâne-zi la desfășurarea părții a doua din program, dând apoi cuvântul d-lui profesor Victor Țarcovnicu, care face explicarea și interpretarea fie cărui punct din program.

D-nia Sa analizând cu multă măiestrie, explică asistenței motivele și împrejurările cari au dat naștere fie cărui cântec în parte, scoțând în evidență părțile mai importante din cântare și atrăgând atenția publicului ca să observe sbuciumul sufletesc sau bucuria, după cum e cazul în diferitele cântări. Face o amplă explicare îndeosebi a cântării „La râul Babilonului” evocând anumite părți din această cântare, în care prin melodiile duioase se află eternizată atâta durere.

După acestea începe concertul, corul fiind condus cu multă măiestrie de d. profesor Dimitrie Cusma. Tehnica acestui cor îndeosebi a fost viu admirată. Fie care cântec a fost urmat de ropote de aplauze.

Deși se face ora 12, publicul din sală la finea concertului, mereu ovaționează, neștiind că s'a scurs jumătate din noapte și în zorii zilei îi așteaptă pe fie care munca grea din uzine sau din mine. Se ovațio-

nează dirijorul d. prof. D. Cusma și toți reprezentanții autorităților se grăbesc a-l felicita pentru felul cum a știut să interpreteze cu coriștii săi bucățile alese spre executare.

A 2-a zi toți membrii corului catedral sunt prezenți la sf. liturgie, ce se săvârșește în maiestroasa catedrală, nou zidită, care este printre cele mai frumoase biserici din întreaga țară.

Sf. liturgie este celebrată de un sobor de preoți și anume: Protopop. Dr. Iosif Ieremia, parohul locului, Preot Petru Toma, secretarul eparhial, preotul catedral Cornel Pițigoiu și diaconul catedral Ilie Câmpian.

Răspunsurile liturgice sunt date de corul catedral.

Biserica majestuoasă începe să devină neîncăpătoare, cu toții se grăbesc a asista la acest prea frumos serviciu divin. Credincioșii veniți din satele din jur, după treburi la oraș, auzind că în acea localitate este venit corul sf. Episcopii, se grăbesc, lăsându-și treburile, să vină cu toții să admire frumusețea cântărilor de mărire și slavă ce se înalță lui Dumnezeu.

După sfânta liturgie, Cuc. Sa părintele secretar Petru Toma ține o frumoasă predică, expunând în cuvinte alese suferințele ce au trebuit să le îndure primii creștini până la împăratul Constantin cel Mare. Furiei nebune, năpustite asupra primilor creștini, îi pune capăt acest mare împărat, în urma minunii dumnezeiești, întâmplată cu oștile sale.

Sângele acestor numeroși martiri vărsat din prisosință, deci după cuvintele sf. Tertulian a fost sămânță pentru noi creștini, căci numai astfel ne putem explica cum creștinismul, cum doctrina Mântuitorului Iisus Hristos, a pătruns până în palatele împărătești din acele timpuri.

Face apoi o frumoasă comparație cu stările de astăzi.

Și acum ca și odinioară, valurile furtunoase ale războiului se ridică tot mai amenințător asupra acestei omeniri. Deci sărbătorirea acestui mare praznic, în acest an nu înseamnă numai un simplu popas în ritmul vieții sbuciumate și încordate de astăzi, ci acest praznic ne aduce acum cu sine ceva din parfumul dulce și înălțător al vremurilor apuse, când tot așa dușmanii crucii și ai lui Hristos, erau puternici și înverșunați, dar crucea ce s'a arătat pe cer, semnul crucii ce a fost înălțat pe stindardul ostășesc al împăratului Constantin, aduce victorie deplină asupra dușmanilor, victorie ce o așteptăm și noi astăzi dela acel ce luptă din nou pentru biruința crucii, la strălucirea căreia începe să se solidarizeze compactă și rezistentă armata noastră și a marilor aliați. Crucea este steagul glorioasei biruințe a tuturor veacurilor, la puterea căreia germentii desorientării și desagregării noastre spirituale se ofilesc și tot ea este simbolul sublim al economiei de mântuire, ce ne inspiră deapănarea infinită iubire, bogată răbdare și totală ascultare și umilință.

Numai prin cruce, lemnul de viață făcător, raiul s'a împodobit, iadul s'a surpat, harul a prisosit și noi iubire și izbăvire de păcate am dobândit.

De acela această aniversare a acestui praznic trebuie să fie pentru noi un prilej de antrenare a sufletului, clipe de condensare a doririlor noastre de bine și mai bine și canalizare înspre cât mai înalte și nobile țeluri.

Strânși uniți în jurul altarelor strămoșești să căutăm ca ziua cea mare a biruinței să ne lumineze ini-

mile și să ne facă să ne vedem toți frații iarăși la olaltă.

Părintele protopop Dr. Iosif Ieremia, parohul locului, mulțumit de felul cum s'a comemorat acest praznic, roagă ca și pe viitor Prea Sfințitul nostru Părinte sufletesc să mai trimită din când în când câte un profesor dela Academia Teologică sau un alt preot din gremiu, în acest important centru industrial, ca să se contrabalanseze propaganda ce se face acolo de celelalte culte, spre a ține câte o predică măcar la diferite ocazii.

După sfânta liturgie membrii corului catedral iau parte la banchetul organizat de către localnici în cinstea lor.

La banchet ia cuvântul d. primar al orașului, d. Axentie Mureșan, care mulțumește în numele tuturor cetățenilor din Recița, membrilor corului catedral pentru marele succes al concertului dat, care a întrecut cu mult așteptările tuturor. Aduce elogioase laude d-lui dirijor a corului, profesorului Dimitrie Cusma, care e un măestru și interpretator neîntrecut, spunând că multe coruri s'au perindat prin fața lor, dar de astă dată au rămas uimiți de disciplina și tehnica acestui cor.

După aceea Părintele secretar ia cuvântul și toastează pentru Prea Sfințitul Episcop Veniamin, patronul și animatorul acestui cor.

Mai iau cuvântul d. prof. Victor Țarcovnicu și d. Dr. T. Arcan, care iarăși aduce elogii și mulțumiri d-lui dirijor, promițând că vor căuta și ei la rândul lor să vină aici la Caransebeș. Arată că la această masă pe lângă unii membrii vechi ai societăților corale din localitate se mai află și d. primpretor Milutinovici, părintele protopop Dr. Iosif Ieremia președintele reuniunii de cântări din Recița și alții, cari nu sunt streini de muzică, dar cu toții sunt pe deplin mulțumiți de felul cum s'a manifestat corul sf. Episcopii din Caransebeș.

Părintele secretar Petru Toma, mulțumind încă odată tuturor pentru toată bunăvoința arătată pentru găzduire și frumoasa primire, ridică masa.

S'a încasat la concert peste 30.000 (trei zeci mii) lei, care venit s'a dat în întregime familiilor muncitorilor rămase orfane și fără nici un sprijin, în urma actualului războiu.

La gară coriștii sunt petrecuți de d. primpretor C. Milutinovici, d. primar Axentie Mureșanu, părintele protopop Dr. I. Ieremia, d. Dr. T. Arcan, membrii corului din localitate, dirijorul și coristelor oferindu-li-se frumoase buchete de flori.

În urale, trenul ne desparte, lăsând în sufletele tuturor frumoase amintiri.

Coresp.

Adunarea eparhială

a eparhiei ort. rom. a Caransebeșului, perioada XXIII, sesiunea III-a, convocată la Caransebeș, pe Duminica Samaritanenii, în 3 Maiu 1942.

Sedința III-a

ținută Luni în 4 Maiu 1942, orele 9 a. m.

Președinte: P. S. Sa Episcopul Veniamin Nistor.

Secretar: Ioan Goanță.

14. Procesul verbal al ședinței a II-a nefiind terminat,

Verificarea lui se amână.

15. Raportorul Comisiunii financiare, Constantin Călțion, referență asupra raportului general al Consiliului eparhial, secția economică pe 1941 și propune: Raportul fiind tipărit și distribuit tuturor membrilor Adunării, se consideră de cetit și

In general

Se la la cunoștință și se alătură la procesul verbal sub litera E.

In special:

1. Adunarea eparhială constată cu mulțumire că Consiliul eparhial și în al III-lea an de războiu, deși a luptat cu greutăți financiare, — căci sumele din buget în urma scumpetei crescând s'au dovedit de insuficiente, iar venitele au crescut în proporție mult mai redusă decât cheltuielile, — totuși a știut să conducă cu bună precauțiune și în mod deplin satisfăcător treburile financiare ale Eparhiei.

2. Adunarea eparhială socotește jignitoare pentru Biserica noastră ortodoxă dispozițiunile Decretului-Lege Nr. 577, apărut în Monitorul Oficial Nr. 146 din 22 Iunie 1941, prin care Statul a luat Mitropoliilor, Episcopilor și mănăstirilor dreptul de administrare a pădurilor, cu care au fost înzestrate și se identifică cu punctul de vedere adoptat în această chestiune de către Consiliul nostru eparhial, — aceasta în deplină concordanță și cu hotărârea Adunării eparhiale din 13 Aprilie 1942 a Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu, — de a renunța la aceste păduri, în cazul când Statul nu va reveni asupra condițiilor jignitoare pentru Biserică, cuprinse în susamintitul Decret-Lege Nr. 577, lăsându-i Bisericii dreptul de a-și administra ca și până acum pădurile.

3. Adunarea eparhială invită Consiliul eparhial de a intensifica intervențiile pentru restituirea obiectelor duse dela Episcopia noastră la cea a Timișorii prin neluarea în considerare a stărilor de fapt și de drept.

4. Adunarea eparhială ia la cunoștință și aprobă dispozițiunea Consiliului eparhial de a se înființa în fiecare parohie un fond de binefacere, cu scopul ca din acest fond, să fie micșorate cel puțin în parte nevoile orfanilor, văduvelor și invalizilor de războiu și ale tuturor celor cari sunt avizați la un ajutor bănesc.

5. Adunarea eparhială ia cu satisfacție la cunoștință, că în anul expirat au fost prezentate la Consiliul nostru eparhial toate cele 318 socoți pe anul anterior ale parohiilor noastre și tot astfel au fost prezentate și preliminarele dela toate aceste comune bisericesti.

6. Adunarea eparhială ia la cunoștință, că averile bisericesti și școlare ale eparhiei noastre se prezintă la finea anului 1941 față de situația dela finea anului anterior cu o creștere de Lei 66,810.243, ceea ce se explică prin evaluarea făcută din nou cu ocazia inventarierii periodice din anul trecut, ordonată de Stat, dar și în urma unor investiții noi din Eparhie.

7. Adunarea eparhială ia la cunoștință aprobatoare reparațiile radicale, devenite necesare, la edificiul reședinței episcopesti, precum și întregirea mobilierului acestei reședințe. Tot astfel ia la cunoștință situația în care se află zidirea mănăstirii „Sf. Ilie-Izvor“ Vasiova, din nutrinnd nădejdea, că predicile continuării cu terminarea edificiului vor putea fi eliminate cât mai curând, reprimind adecă în adminis-

trare proprie pădurile, cu cari a fost înzestrată și această mănăstire.

8. Adunarea eparhială ia la cunoștință aprobatoare achizițiile de terenuri, terminările de biserică, reparațiile mai mult sau mai puțin radicale ale edificiilor bisericesti și școlare, precum și donațiile frumoase cari s'au făcut bisericilor noastre de către credincioșii lor.

9. În fine Adunarea eparhială cu mare satisfacție și recunoștință ia notă de pomelnicul atât de lung al contribuțiilor atât de grăitoare, cu cari s'au grăbit credincioșii parohiilor noastre la stăruința preoților sau învățătorilor noștri, dar și din îndemn propriu, ca să ajute pe răniții noștri din spitale, ori pe cei nevoiași rămași acasă, fără ajutorul celor plecați la oaste.

La cuvântul membrul Romulus Boldea cerând lămuriri în ceea ce privește obiectele duse dela reședința episcopescă, susținând că, deoarece acestea formează proprietatea indiscutabilă a eparhiei noastre, acestea trebuiesc reclamate cu mai multă insistență.

După explicațiile date de către P. S. Sa Episcopul eparhial,

Adunarea eparhială ia la cunoștință și își însușește propunerea Comisiunii, cu adaosul, că invită Consiliul eparhial să nu delibereze asupra împărțirii fondurilor între Episcopia Caransebeșului și Episcopia Timișorii, până nu se vor restitui toate obiectele duse dela reședința episcopescă și reclamate prin hotărârile Consiliului nostru eparhial secțiile unite Nr. 1971, 2178 și 3836 E. 1941.

În ceea ce privește automobilul marca „Nach“, cuprins între obiectele reclamate cu adresele de mai sus, acesta în urma întrebunțării lui de către P. S. Sa Episcopul Vasile, respective Episcopia Timișorii, după data de 22 Aprilie 1941, fiind uzat, Consiliul eparhial nu-l mai poate accepta, ci se va despăgubi de contra valoarea lui precum și pentru cheltuielile de transport cauzate Episcopiei noastre în lipsa lui, pe timpul dela data de mai sus și până în prezent, din cota parte convenită Eparhiei Timișoarei, din averea Episcopiei noastre ce cade sub împărțire.

Având în vedere necesitatea unei mașini la Episcopie, Adunarea eparhială autorizează Consiliul eparhial, să cumpere o mașină corespunzătoare, al cărei cost se va reține din cota parte, ce revine Episcopiei Timișoarei. (Urmează)

Ș T I R I

Personale Prea Sfințitul nostru Episcop Veniamin a călătorit Joi seara la București, având a rezolvi unele chestiuni oficiale ale Eparhiei și altele ale personalului din centru.

P. S. S. Nicolae Colan, Episcopul Clujului, a fost ales membru activ al Academiei Române. P. S. Sa a ocupat locul regretatului N. Titulescu în Secțiunea istorică. Felicităm pe P. S. Sa, îndrumătorul și apărătorul fraților noștri înstrăinați, pentru înalta distincțiune!

Legea învățământului superior apărută în Mon. Of. Nr. 118 dela 23 Mai a. c. cuprinde toate scollle de învățământ superior, inclusiv, Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, căreia i se creiază o situație specială în cadrul celorlalte Academii teologice ortodoxe din Ardeal. Potrivit acestei legi — Acad. teol. din Sibiu va putea elibera diplome de licență în teologie, iar profesorii vor fi salariați ca și ceilalți ai celor dela facultățile de teologie (Art. 141).

Pe când se va aranja în mod echitabil și situația corpului didactic dela celelalte Academii teologice din Ardeal și Bănat ?

„O isbândă a Departamentului Cultelor”. Sub acest titlu „Telegraful Român” din Sibiu publică un interesant articol semnat de pâr. prof. Dr. G. T. Marcu. Isbânda în realitate este a Bisericii. Căci de solitudinea d-lui ministru Ion Petrovici și a d-lui secretar general Aurel Popa a profitat — odată cu Neamul desigur — Biserica, instituția de bază a Statului. Autorul frumosului articol subliniază, așa cum merită, bunele servicii aduse de cei doi bărbați eminenți, conștienți, că rezolvarea unor chestiuni de ordin *material* va avea drept corolar o regenerare *spirituală*. Ni-l însușim și noi.

„Răsunetul”, ziar ce apare în Logoj, susținând și apărând interesele românești, se bucură de încheierea celei a 2-a decade de apariție. La împlinirea alor douăzeci ani de muncă, cercurile conducătoare ale ziarului au organizat o serbare jubilară. Urâm ani mulți confratelui din Logojul nostru!

„Calea Mântuirii” se intitulează „suplimentul” la „Biserica și Școala”, organul eparhiei Aradului. Sub patronajul P. S. S. Andrei Magier, foaia religioasă apare sub conducerea unui comitet, având un conținut potrivit pentru popor. Salutăm această foaie pornită din purtare de grijă sinceră și-i urâm vieată lungă !

Reviste. Au sosit la redacție: „Revista Teologică” pe Mai-Iunie în studiul „Isus Hristos, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat” pâr. prof. Dr. G. T. Marcu ne apropie de realitatea existenței fiului lui Dumnezeu. „Gândirea” pe luna Mai. Are un conținut variat, predominant de „poezie”, acasă la ea în luna florilor. „Ramuri”, Revistă literară, Craiova, Nr. 4 pe Aprilie 1942.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 2888 B. S. 1942.

CIRCULARĂ.

Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor cu adresa Nr. 24.531/1942, ne înaintează în copie, adresa Nr. 144.533/1942 a Marelui Stat Major, secția I, biroul 6, ne face cunoscut că o parte din ofițerii de rezervă, T. T. R. și grade inferioare, funcționari sau dela diferite întreprinderi, chemați la mobilizare, după primirea ordinului, intervin pe diferite căi, pentru a fi scutiți de mobilizare.

Aceste intervenții sunt făcute chiar atunci când aceștia nu se încadrează în niciun ordin al M. St. M., pe baza căruia li s'ar putea acorda scutirea solicitată ele urmărind numai amânarea prezentării la unitate, în credința că între timp, unitatea presată de evenimente, va chema pe altcineva în locul său.

Întrucât în ultimul timp acest procedeu a devenit sistem, vă rugăm să binevoiți a dispune ca funcționarii ofițeri de rezervă, T. T. R. și grade inferioare, să se prezinte imediat ce sunt chemați pentru mobilizare.

S'a dat ordin unităților să încheie acte de dare în judecată, fără excepție tuturor celor ce nu se vor prezenta la unitate în termen legal.

Ceeace se comunică tuturor Oficiilor parohiale și protopresbiterale, spre știre și strictă conformare.

Caransebeș la 15 Mai 1942.

Episcop:
† VENIAMIN

Secretar eparhial:
Pr. Petru Toma

Nr. 2828 B. S. 1942.

NOTĂ OFICIOASĂ.

Întâmpinându-se multe greutăți cu câștigarea actelor necesare recunoașterii cu plata salariului dela Stat a noilor preoți și cântăreți, care fapt este dăunător celor interesați în cauză, deoarece se pierde mult timp până la câștigarea lor în întregime și de cele mai multe ori salariul nu se recunoaște din partea On. Minister, retrograd dela data ocupării postului, punem în vedere tuturor reflectanților la ocuparea vreunei parohii sau post de cântăreț din cuprinsul eparhiei noastre, că au să-și câștige din vreme următoarele documente în original:

1. Diploma de studiu pentru preoți: cea de bacalaureat, absolutorul teologic sau diploma de licență în teologie și diploma examenului de calificare preoțească, iar pentru cântăreți, certificatul de absolvire a 4 sau 7 clase primare și diploma de absolvire a școalei de cântăreți;
 2. Certificatul de cetățenie;
 3. Certificatul medical dela medicul județean, că respectivul e deplin sănătos, și ca atare apt pentru a ocupa o funcție publică;
 4. Certificatul dela biroul de cazier și identificare de necondamnare;
 5. Declarația de avere, atât a sa cât și a soției;
 6. Estras de căsătorie;
 7. Estras de naștere;
 8. Estras de naștere eventual a copiilor;
 9. Dovada despre situația militară.
- Îndată după ocuparea postului și la provo-

care din partea noastră spre a le înainta, vor avea să fie prezentate toate și în întregime și fără excepția vreunui act, căci cele înaintate incomplete nu se vor înainta Ministerului pentru recunoaștere, căci dosarele incomplete ni-se restituie de multe ori cu întârziere spre a fi completate și cu actele cari lipsesc, pierzându-se astfel timp, tot în dauna celor interesați direct.

Această dispozițiune fiind de mare importanță pentru cei vizați mai sus, să fie adusă la cunoștința tuturor celor interesați.

Caransebeș, la 13 Mai 1942.

Episcop: **† VENIAMIN**
Secretar eparhial: **Pr. Petru Toma**

Nr. 2941 B. S. 1942.

NOTĂ OFICIOASĂ.

Prin dispozițiunile art. 39 lit. b) din Decretul Lege pentru modificarea unor dispozițiuni privitoare la salarizare, din Codul funcționarilor publici „Regele Mihai I“ publicat în Monitorul Oficial Nr. 16 din 19 Ianuarie 1941 se dispune să se acorde la nașterea fiecărui copil a funcționarilor publici o indemnizație echivalentă cu salariul brut pe o lună, care în nici un caz nu va fi sub 2000 Lei și nu va depăși suma de 6000 (șasemii) Lei, specificându-se că această indemnitate este scutită de orice reținere pentru impozite.

Având în vedere că Cuc. noștri preoți și protopopi, deși li s'a comunicat ce acte au a înainta când se solicită acest ajutor special de naștere, totuși nu înaintează actele complete, dispunem din nou, că oridecâte ori se solicită ordonanțarea acestui ajutor de naștere se va înainta cu *act separat estrasul de naștere sau botez al copilului nou născut și o declarație legalizată a soției că nu ocupă nici un fel de post public sau particular*, și nu deodată cu cererea prin care se anunță nașterea copilului și se solicită trecerea în statele de plată ordinare alocația familială de Lei 500 (Cincisute) lunar de un copil, la care cerere trebuie anexat separat un estras de naștere sau botez al copilului.

Pe viitor actelor înaintate necompletate cu aceste documente, nu li se va da curs.

Cucernicii preoți le vor înainta numai pe cale ierarhică.

Caransebeș la 15 Mai 1942.

Episcop: **† VENIAMIN**
Secretar eparhial: **Pr. Petru Toma**

Nr. 2982 B. S. 1942.

CONCURS.

Consiliul eparhial publică concurs pentru ocuparea a două posturi de impiegat cu un salariu de Lei 6850 prevăzut în bugetul Statului, vacante la Centrul Episcopiei, cu termen de 15 zile dela publicarea în „Foaia Diecezană“.

Cererile scrise cu mâna proprie și timbrate în regulă se vor înainta Consiliului nostru eparhial, anexându-se la ele și următoarele acte:

- a) Estras de botez,
- b) Certificat de naționalitate,
- c) Certificat de studii,
- d) Certificat despre starea sanitară,
- e) Certificat despre situația militară,
- f) Eventuale dovezi despre serviciul prestat anterior.

După expirarea concursului, candidații vor presta un examen oral și în scris, precum și probe despre dexteritatea în dactilografie.

Caransebeș, la 22 Maiu 1942.

Episcop: **† VENIAMIN**
Secretar eparhial: **Pr. Petru Toma**

Nr. 3078 E. 1942.

COMUNICAT.

Se comunică Cuc. preoțimi, cele de mai jos spre informare:

Din retribuțiile preoțești, distribuite, pe luna Aprilie a. c., s'au șters de On. Ministeriu ajutoarele familiare a celor mai mulți preoți din Eparhie.

Episcopia noastră a intervenit pentru clarificare și pentru revenirea la ajutoarele familiare.

*

Adunarea generală a membrilor fondului de ajutorare reciprocă, ținută în 24 Aprilie a. c. a hotărât să se majoreze cotizația pentru un caz de moarte, dela 100 Lei la 150 Lei, iar urmașii preotului răposat să primească dela fond suma de 50.000 Lei, în loc de 30.000 Lei, cum a fost până la Adunarea generală.

Cotizația, pentru un caz de moarte dintre membrii familiei preotului, s'a urcat la 100 Lei, având să primească 30.000 Lei, după moartea aceluși membru asigurat.

Caransebeș, la 28 Mai 1942.

Consiliul eparhial